

Индекси на оборота в сектор “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” за декември и от началото на 2009 година^{1,2}

По предварителни данни **оборотът** в търговския сектор през декември 2009 г. намалява с 15.7% в сравнение със същия месец на предходната година (табл. 1).

В **търговията на дребно** общото намаление от 11.0% се дължи на отрицателните темпове във всички наблюдавани съставни дейности. Близко до нивото на декември 2008 г. остават търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и търговията с фармацевтични и медицински стоки - съответно -0.4 и -1.2%, като относителният им дял в обема на оборота е около 35%. Индексът се редуцира значително от намалението в търговията с компютърна и комуникационна техника - 19.2% и в търговията с битова техника, мебели и други стоки за бита - 19.5%, които формират приблизително същия дял от обема на оборота.

Търговията на едро отбелязва спад от 13.8%, който се дължи на взаимодействието между разнопосочните темпове на съставните дейности. В търговията със селскостопански суровини и живи животни е отчетен висок ръст - 40.4%, свързан с различната интензивност на покупките и продажбите на тези продукти през отделните месеци. Дейността не може да компенсира намалението в останалите групи, тъй като формира около 10% от обема на оборота. По-голямо от средното е намалението в търговията с неселскостопански междинни продукти - 25.1% и търговията с машини, оборудване и части за тях - 35.7%. В търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и търговията с нехранителни потребителски стоки спадът е незначителен - съответно 1.6 и 4.0%, а относителният дял на тези дейности от обема на приходите е около 40%.

В **търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт** намалението е най-голямо - 43.4%. Това се дължи основно на търговията с автомобили и мотоциклети, където е регистриран спад от 44.0%, а дейността формира около 93% от обема на оборота.

През декември 2009 г. **оборотът** отбелязва ръст от 4.7% спрямо предходния месец, резултат от положителните темпове в **търговията на дребно** и в **търговията на едро** - съответно 7.5 и 4.7%, които компенсират намалението от 5.9% в **търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт**.

За периода януари - декември 2009 г. **оборотът** намалява с 14.8% в сравнение със същия период на предходната година, което се дължи на отчетения спад и в трите основни търговски дейности. Стойността на общия индекс се определя основно от намалението в **търговията на дребно** и **търговията на едро** - съответно 8.8 и 13.2%, тъй като двете дейности формират около 94% от търговския оборот. В **търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт** спадът достига 40.3%.

Таблица 1

**Индекси на оборота в сектор "Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети"
за декември и от началото на 2009 година³
(Предварителни данни)**

Икономически дейности	Декември			Януари - декември
	2005 = 100	предходният месец = 100	съответният месец на 2008 = 100	Съответният период на 2008 = 100
Общо	110.2	104.7	84.3	85.2
Търговия с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	106.9	94.1	56.6	59.7
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	101.4	104.7	86.2	86.8
в това число:				
Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни	225.9	119.1	140.4	95.4
Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	116.0	116.3	98.4	94.0
Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки	111.8	103.4	96.0	98.6
Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника	139.5	109.0	86.7	80.5
Търговия на едро с машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях	105.0	104.1	64.3	71.4
Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап	80.2	96.2	74.9	82.0
Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	140.0	107.5	89.0	91.2
Търговия на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	146.8	113.2	99.6	102.2
Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки	147.5	109.0	84.0	88.2
Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали	111.7	92.2	90.5	92.6
Търговия на дребно с фармацевтични и медицински стоки, козметика и тоалетни принадлежности	145.7	108.7	98.8	99.6
Търговия на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия	172.5	115.0	88.9	89.8
Търговия на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита	177.4	111.4	80.5	83.5
Търговия на дребно с компютърна и комуникационна техника и други потребителски стоки	131.5	117.3	80.8	81.0
Търговия на дребно, извършвана извън магазини	103.2	107.3	94.2	94.5

Окончателните данни за ноември са публикувани в интернет сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=5>).

¹ Данните за декември 2009 г. са предварителни.

² От януари 2009 г. индексите на оборота се изчисляват по новата класификация на икономическите дейности КИД - 2008. Едновременно с това се сменя и базисната година - от 2000 на 2005. Данните за годините от 2001 до 2008 са преизчислени по КИД - 2008, пребазирани към новата базисна 2005 г. и са публикувани в страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=5>).

Месечните индекси на **оборота** отразяват краткосрочните изменения в стойността на показателя между два сравнявани периода по съпоставими цени. Информацията може да бъде използвана за оценка на текущото състояние и тенденциите в развитието на търговския сектор, а също и за краткосрочни прогнози.

За изчисляването на индексите се извършва наблюдение на търговските предприятия, като се използва представителна извадка, формираща около 70% от годишните приходи на наблюдаваната съвкупност.

Месечните индекси на оборота се изчисляват при постоянна база 2005 г. чрез сравняване на стойността на продажбите по съпоставими цени. Влиянието на цените се елиминира чрез дефлиране на оборота, като се използват индексите на потребителските цени и индексите на цените на производител.

³ В таблицата не се публикуват данните, които според Закона за статистиката са конфиденциални и представляват статистическа тайна.